

Adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye Odonata faunájához II.

VIZSLÁN TIBOR–SZENTGYÖRGYI PÉTER

ABSTRACT: (*Data to the Odonata fauna of Borsod-Abaúj-Zemplén county, Part II.*) Author gives the data of 940 dragonflies belonging to 30 species collected occasionally in Borsod-Abuj Zemplén county in the years of 1991 and 1992.

Jelen írásunkban Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 1991–92-en végzett szitakötős gyűjtéseink újabb eredményeit adjuk közre, melyben 30 faj 940 példánya található. Az adatok hasonlóan az elmúlt évihez főleg alkalmi jellegűek, de Boldva VIZSLÁN (1991) illetve Sajóbáony (1991-ig történt gyűjtések adatai a KLTE-en Dr. Dévai Györgynél vannak feldolgozás alatt) esetében már kutatott területen történtek. A gyűjtési adatokból figyelmet érdemel a *Pyrrhosoma nymphula* Nagybarcai az *Onychogomphus forcipatus* Bódva mellőli adatai illetve a *Sympetrum pedemontanum* Múcsonyi előfordulása. Az előbb említett szörványosan előforduló szitakötőkön kívül, figyelemre érdemes még a ritka előfordulású *Sympetrum fonscolombii* is amely a Ziliz-patak mellől került elő.

Az alábbiakban DÉVAI (1977) által javasolt rendszert és nevezéktant követve közöljük adatainkat. Az adatoknál a faj latin neve után leírója, majd a leírás dátuma szerepel, ezután a gyűjtőhelyek következnek. Ezt a gyűjtés dátuma követi, majd a példányszám (elől az összpéldányszám, utána a hímek + nőstények aránya zárójelben) végül a gyűjtő neve. A gyűjtőhelyek az első gyűjtés idejének sorrendjében követik egymást. A gyűjtők neveit rövidítve adjuk meg az alábbiak szerint: SZP=Szentgyörgyi Péter, SZBK=Szimándli Andrásné. VT=Vizslán Tibor.

Gyűjtési adatok

Zygoptera

1. *Platycnemis pennipes pennipes* (PALLAS, 1771)
Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 7 (3+4), VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1992. 06. 02. 1 (0+1), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 10 (7+3), VT; 1992. 08. 11., 5 (5+0), VT – Csörgős-patak (Felsőkelecsény) 1992. 06. 02., 1 (1+0), SZP – Nyögő-patak (Radostyán): 1992. 06. 16., 1 (1+0), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 19., 11 (8+3), VT; 1992. 08. 04., 5 (2+3), VT – Holt-Szuha (Múcsony): 1992. 06. 19., 12 (8+4), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 11 (8+3), VT; 1992. 07. 09. 2 (2+0), VT – Ördög-patak (Sajóbáony): 1992. 06. 22., 1 (1+0), VT – Bódva-part (Szendrőlád): 1992. 07. 02., 3 (2+1), VT – Bódva-part (Szendrő): 1992. 07. 02., 1 (1+0), VT – Bódva-part (Edelény): 1992. 07. 09. 4 (3+1), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 02., 9 (3+6), VT – Üveggyári-tó (Boldva): 1992. 08. 05., 3 (1+2), VT – Csónakázó-tó (Miskolc-Tapolca): 1992. 08. 22., 2 (2+0), VT;
2. *Coenagrion ornatum* (SÉLYS-LONGCHAMPS, 1850)
Hangács-patak (Nyomár): 1992. 06. 13., 8 (3+5), VT; 1992. 06. 20., 8 (5+3), VT – Hangács-patak (Ziliz): 1992. 06. 13., 9 (4+5), VT; 1992. 06. 20., 5 (3+2), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 13., 3 (0+3), VT; 1992. 06. 20., 3 (3+0), VT; 1992. 07. 09., 9 (6+3), VT – Hangács-patak (Hangács): 1992. 06. 20., 9 (8+1), VT;

3. *Coenagrion puella puella* (LINNÉ, 1758)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 06. 13., 4 (2+2), VT; 1991. 06. 26., 4 (2+2), VT; 1991. 08. 11., 2 (2+0), VT; 1992. 06. 09., 7 (4+3), VT; 1992. 06. 26., 1 (1+0), VT – Kastély-park (Sajókaza): 1992. 05. 13., 5 (3+2), VT – Sajó-part (Sajókaza): 1992. 05. 13., 4 (2+2), VT; 1992. 05. 23., 2 (0+2), VT – Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 05. 13., 3 (3+0), SZP – Csörgős-patak (Felsőkelecsény): 1992. 06. 02., 3 (2+1), SZP – Szuha-patak (Izsófalva): 1992. 06. 02., 1 (1+0), SZP – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 19., 8 (5+3), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 2 (0+2), VT – Holt-Bódva (Edelény): 1992. 07. 09., 1 (1+0), VT;
4. *Coenagrion pulchellum interruptum* (CHARPERTIER, 1825)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 06. 13., 1 (1+0), VT; 1991. 06. 26., 2 (1+1), VT.
5. *Pyrrhosoma nyphula interposita* (VARGA, 1968)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 06. 13., 9 (5+4), VT; 1991. 06. 26., (6+3), VT – Szalonka-tanya (Nagybarca): 1992. 05. 12., 7 (4+3), SZP;
6. *Erythromma najas najas* (HANSEMANN, 1823)
Sajó-part (Sajókaza): 1992. 05. 24., 3 (2+1), VT;
7. *Erythromma viridulum viridulum* (CHARPENTIER, 1840)
Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 02., 6 (5+1), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 08. 04., 2 (2+0), VT;
8. *Ischnura elegans pontica* (SCHMIDT, 1938)
Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 1 (1+0), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 1 (1+0), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 20., 3 (3+0), VT; 1992. 09. 22., 1 (1+0), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 08. 28., 5 (5+0), VT;
9. *Ischnura pumilio* (CHARPENTIER, 1825)
Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 13., 11 (8+3), VT; 1992. 06. 20., 6 (5+1), VT; 1992. 07. 09., 2 (1+1) VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 02., 3 (2+1), VT;
10. *Sympetma fusca* (VAN DER LINDEN 1820)
Ördög-patak-völgy (Sajóbáony): 1991. 03. 15., 2 (2+0), VT – Sajó-part (Sajókaza): 1992. 05. 04., 2 (2+0), VT – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1992. 06. 01., 1 (1+0), VT;
11. *Chalcolestes viridis viridis* (VAN DER LINDEN, 1825)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 09. 11., 8 (5+3), VT; 1992. 10. 10., 1 (1+0), VT;
12. *Agrion splendens splendens* (HARRIS, 1782)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 06. 26., 7 (3+4), VT; 1991. 08. 11., 2 (2+0), VT; 1992. 05. 20., 6 (6+0), VT; 1992. 06. 09., 8 (6+2) VT – Sajó-part (Sajókaza): 1992. 05. 13., 2 (1+1), VT; 1992.05. 24., 1 (1+0), VT; – Borsodchem RT (Kazincbarcika): 1992. 05. 20., 1 (0+1), VT; 1992. 06. 01., 2 (2+0), VT – Lakótelep (Sajóbáony): 1992. 05. 22., 1 (0+1), VT – Szuha-patak (Izsófalva): 1992. 05. 24., 6 (4+2), SZP; 1992. 06. 02., 30 (30+0), SZP – Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 66 (39+27), VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1992.06.02., 3 (2+1), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992.06.02., 8 (5+3), VT; 1992. 08. 11., 7 (2+5), VT – Csörgős-patak (Felsőkelecsény): 1992. 06. 02., 8 (8+0), SZP – Szuha-patak (Jákfalva): 1992. 06. 02., 6 (6+0), SZP – Szarka-hegy (Sajóbáony): 1992. 06. 03., 2 (0+2) VT – Nyögő-patak (Radostyán): 1992. 06.16., 6 (4+2), VT – Nyögő-patak (Parasznya): 1992. 06. 16., 3 (3+0), VT – Harica-patak (Sajólászlófalva): 1992. 06.16., 15 (12+3), VT – Alacska-patak (Alacska): 1992. 06. 16., 1 (0+1), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 18.,

1 (1+0), VT; 1992. 06. 19., 13 (8+5), VT; 1992. 08. 04., 3 (2+1), VT – Holt-Szuha (Múcsony): 1992. 06. 19., 9 (6+3), VT – Hangács-patak (Hangács): 1992. 06. 20., 4 (2+2), VT – Hangács-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 1 (0+1), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 29 (15+14), VT; 1992. 07. 09., 3 (3+0), VT – Strand (Miskolc-Tapolca): 1992.07. 01., 1 (1+0), VT – Bódva-folyó (Szendrőlád): 1992. 07.02., 15 (11+4), VT – Bódva-folyó (Szendrő): 1992. 07. 02., 50 (25+25) VT – Bódva-folyó (Edelény): 1992. 07. 09., 14 (12+2), VT – Harica-patak (Sajószentpéter): 1992. 08. 02., 2 (2+0), VT – Kis-Bódva (Bódva): 1992. 08. 05., 1 (1+0), VT;

13. *Agrion virgo virgo* (LINNÉ, 1758)
 (Galvács): 1992. 05. 07., 1 (1+0), SZP – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 06. 02. 1 (1+0), VT – Csörgős-patak (Felsőkelecsény) 1992. 06. 02., 8 (8+0), SZP – Szuha-patak (Jákfalva): 1992. 06. 02., 10 (10+0), SZP – Harica-patak (Sajólászlófalva): 1992. 06. 16., 2 (2+0), VT – Bódva-folyó (Szendrőlád): 1992. 07. 02., 2 (2+0), VT – Bódva-folyó (Szendrő): 1992. 07. 02., 9 (8+1), VT;

ANISOPTERA

14. *Aeshna cyanea* (MÜLLER, 1764)
 Bábony-patak (Sajóbábony): 1991. 08. 11., 1 (1+0), VT; 1991. 09. 09., 1 (1+0), VT; 1991.09. 11., 3 (2+1), VT – Tardona-völgy (Tardona); 1992. 08. 28., 1 (0+1), VT;
15. *Aeshna mixta* (LATREILLE, 1805)
 Békás-tó (Sajókápolna): 1992. 08. 16., 1 (1+0), VT – Asszonyvölgy (Sajóbábony): 1992. 08. 23., 1 (0+1), VT – Tardona-völgy (Tardona): 1992. 08. 29., 2 (2+0), VT – Belterület (Kazincbarcika): 1992. 08. 29., 1 (0+1), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 09. 22., 1 (1+0), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 09. 22., 1 (0+1), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992.10. 16., 1 (1+0), VT;
16. *Anaciaesha isosceles isosceles* (MÜLLER, 1767)
 Belterület (Kazincbarcika): 1992. 06. 19., 1 (1+0), VT – Rakacai-tó (Meszes): 1992. 07. 03., 3 (3+0), VT;
17. *Anax imperator imperator* (LEACH, 1815)
 Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 13., 2 (2+0), VT;
18. *Gomphus vulgatissimus vulgatissimus* (LINNÉ, 1758)
 Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 05. 09., 1 (1+0), SZP – Sajó part (Sajókaza); 1992. 05. 24., 2 (0+2), VT – Borsodchem RT (Kazincbarcika): 1992. 05. 26., 1 (0+1), SZBK; 1992. 06. 01., 1 (0+1), SZBK – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1992. 06. 01., 1 (1+0), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 2 (1+1), VT – Szarka-hegy (Sajóbábony): 1992. 06. 03., 1 (1+0), VT – Belterület (Kazincbarcika): 1992. 06. 18., 1 (1+0), VT;
19. *Onychogomphus forcipatus forcipatus* (LINNÉ, 1758)
 Bódva-folyó (Szendrőlád): 1992. 07. 02., 2 (1+1), VT – Bódva-folyó (Edelény): 1992. 07. 09., 1 (1+0), VT;
20. *Somatochlora metallica metallica* (VAN DER LINDEN, 1825)
 Bábony-patak (Sajóbábony): 1991. 08. 11., 1 (1+0), VT;
21. *Libellula depressa* (LINNÉ, 1758)
 Bábony-patak (Sajóbábony): 1991. 06. 13., 7 (5+2), VT; 1991. 06. 26., 8 (5+3), VT; 1992. 05. 20., 13 (9+4), VT; 1992. 06. 26., 1 (1+0), VT – Szalonka-tanya (Nagybarca): 1992. 05. 12., 1 (1+0), SZP – Sajó-part (Sajókaza): 1992. 05. 24., 2 (0+2), VT – Szuha-patak (Izsófalva): 1992. 05. 24., 1 (1+0), SZP; 1992. 06. 02., 2 (1+1), SZP –

- Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 05. 30., 2 (1+1), VT; 1992. 06. 13., 1 (1+0), VT; 1992. 06. 20., 9 (8+1), VT; 1992. 07. 09., 13 (9+4), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 9(8+1), VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 1 (1+0), VT – Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 2 (1+1), VT – Csörgős-patak (Felsőkelecsény): 1992. 06. 02., 1 (1+0), SZP – Szarka-hegy (Sajóbáony): 1992. 06. 03., 1 (0+1), VT – Karácsony-völgy (Jósvafő): 1992. 06. 09., 1 (1+0), VT – Nyögő-patak (Parasznya): 1992. 06. 16., 2 (2+0), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 19., 13 (10+3), VT – Hangács-patak (Hangács): 1992. 06. 20., 6 (5+1), VT – Hangács-patak (Nyomár): 1992. 06. 20., 2 (1+1), VT – Hangács-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 2 (1+1), VT – Asszony-völgy (Sajóbáony): 1992. 06. 21., 1 (1+0), VT; 1992. 06. 22., 1 (0+1), VT; 1992. 06. 23., 2 (1+1), VT;
22. *Libellula fulva fulva* (MÜLLER, 1764)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 06. 27., 1 (0+1), VT – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1992. 05. 17., 1 (1+0) VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 19., 2 (2+0), VT;
23. *Orthetrum albistylum albistylum* (SÉLYS-LONGCHAMPS, 1848)
Belterület (Kazincbarcika): 1992. 08. 04., 1 (0+1), VT;
24. *Orthetrum brunneum brunneum* (FONSCOLOMBE, 1837)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 08. 11., 3 (3+0), VT – Hangács-patak (Ziliz): 1992. 06. 13., 1 (0+1), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 06. 19., 10 (7+3), VT; 1992. 08. 04., 7 (6+1), VT; 1992. 08. 28., 2 (2+0), VT – Hangács-patak (Hangács): 1992. 06. 20., 3 (3+0), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 2 (2+0) VT; 1992. 07. 09., 4 (4+0), VT – Lakótelep (Sajóbáony): 1992. 07. 16., 1 (1+0). VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 08. 11., 16 (2+14), VT – Bordschem RT (Kazincbarcika): 1992. 08. 14., 1 (0+1), VT;
25. *Orthetrum cancellatum* (LINNÉ, 1758)
Sajó-part (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 2 (2+0), VT – Csónakázó-tó (Kazincbarcika): 1992. 06. 02., 1 (1+0), VT – Strand (Miskolc-Tapolca): 1992. 07. 01., 2 (1+1), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 02., 3 (3+0), VT; 1992. 08. 20., 2 (2+0), VT – Üveggyári-tó (Boldva): 1992. 08. 05., 4 (4+0), VT – Csónakázó-tó (Miskolc-Tapolca): 1992. 08. 22., 6 (6+0), VT;
26. *Orthetrum coerulescens anceps* (SCHNEIDER, 1845)
Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 8 (8+0), VT; 1992. 07. 09., 2 (2+0), VT – Bódva-folyó (Szendrő): 1992. 07. 02., 3 (3+0), VT
27. *Sympetrum fonscolombii* (SÉLYS-LONGCHAMPS, 1840)
Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 07. 09., 3 (1+2), VT;
28. *Sympetrum pedemontanum pedemontanum* (ALLIONI, 1766)
Szuha-patak (Múcsony): 1992. 08. 04., 2 (1+1), VT; 1992. 08. 28., 2 (2+0), VT – Kis-Bódva (Boldva): 1992. 09. 19., 1 (0+1), VT;
29. *Sympetrum sanguineum sanguineum* (MÜLLER, 1764)
Bábony-patak (Sajóbáony): 1991. 08. 11., 5 (3+2), VT; 1991. 09. 11., 7 (4+3), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 06. 20., 1 (0+1), VT – Borsodchem RT (Kazincbarcika): 1992. 06. 29., 1 (0+1), SZBK – Holt-Bódva (Edelény): 1992. 07. 09., 9 (5+4), VT – Tardona-patak (Kazincbarcika): 1992. 08. 11., 1 (1+0), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 20., 1 (1+0), VT; 1992. 09. 22., 1 (1+0), VT – Darvas-dűlő (Sajószentpéter); 1992. 10. 02., 1 (1+0), VT;

30. *Sympetrum striolatum striolatum* (CARPENTIER, 1840)
Békás-tó (Sajókápolna): 1992. 08. 16., 2 (1+1), VT – Varbói-tó (Varbó): 1992. 08. 20., 4 (3+1), VT – Szuha-patak (Múcsony): 1992. 08. 28., 3 (2+1), VT; 1992. 09. 22., 6 (5+1), VT – Gödrösök (Boldva): 1992. 09. 19., 2 (1+1), VT – Bábony-patak (Sajóbábony): 1992. 10. 10., 4 (2+2), VT – Darvas-dűlő (Sajószentpéter): 1992. 10. 13., 1 (0+1), VT – Hangács-patak (Ziliz): 1992. 10. 16., 3 (2+1), VT – Ziliz-patak (Ziliz): 1992. 10. 16., 8 (7+1), VT;

Irodalom

- DÉVAI, GY. (1977): A magyarországi szitakötő (Odonata) fauna taxonómiája és nomenklatúrai revíziója – A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve, 81–96.
STEINMANN, H. (1984): Szitakötők – Odonata – In: Fauna Hungariae 5 (6): 1–112.
UJHELYI, S. (1957): Szitakötők – Odonata – In: Fauna Hungariae 5 (6): 1–44.
VIZSLÁN, T. (1991): Boldva környékének szitakötő (Odonata) faunája – Calandrella 6 (1): 25–31.

VIZSLÁN Tibor
M-3792 SAJÓBÁBONY
Kun B. 5. II/6

SZENTGYÖRGYI Péter
H-3700 KAZINCBARCIKA
Szemere B. tér 12.